

# FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIO I ADMINISTRACIO

PERLA, 2.—REUS

TELÉFON NÚM. 168

NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS  
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

Any XIII

Núm. 194

Reus, dimarts 27 d'Agost de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIO

REUS. . . Ptes. 1'50 al mes.  
Fora. . . . . 4'50 trimestre.  
Estranger. . . 9'—

Número solt 5 cèntims

## SABONERIA QUEROL

Fàbrica: Carrer Boule (darrera el Teatre Fortuny)-Tel. 318

	Pessetes	Pessetes
Classe Extra, blanc. Quintá (41'6 kgs.)	a 55'50	Arroba 13'90
“ Superior “ “ “	54'—	“ 13'50
“ Primera “ “ “	50'50	“ 12'65
“ Segona “ “ “	46'50	“ 11'65
“ Tercera “ “ “	44'05	“ 11'15
“ Corrent “ “ “	40'—	“ 10'—

FRANCO FÀBRICA

## ENFERMETATS DELS NOIS

Pel metge especialista Francesc Figuerola

DE L'HOSPITAL CÍVIC-MILITAR I DEL DISPENSARI MUNICIPAL

LABORATORI de SEROLOGIA I BACTERIOLOGIA  
i d'anàlisi químic aplicat a la clínica

REACCIÓ DE WASSERMANN

Carrer de la Font, 12.-Reus

Consulta de 3 a 5

### SE VEN

un taller de cerralleria mogut amb força motriu i instal·lat en lloc molt cèntric. Per a informes an aquesta impremta.

ESPANYA I ALEMANYA

## Nou Consell de ministres

S'assegura que Alemanya contesta satisfactoriament a Espanya

Traduim d'un diari d'ahir:

Ahir s'havien de reunir novament a San Sebastián els ministres, per a escoltar, sens dubte, al se-

nyor Dato, qui sembla tenia una resposta de l'almirall Hintze. Si per qualsevol circumstancia no se hagués pogut celebrar ahir el Consell, els ministres se reuniran avui.

Anuncia el ministre d'Estat que la reunió se dedicarà a l'estudi dels pressupostos; pero ningú pot ignorar que l'assumpte de principal importancia és el relatiu a la qüestió internacional.

Ans d'anit sortiren de Madrid els

senyors Cambó i Ventosa. La presència d'aquest últim a San Sebastián se justifica per l'interès que sa opinió revisteix en el problema dels torpedejaments de vaixells requisats.

S'ha assegurat que el senyor Dato té ja en son poder la contestació d'Alemanya, i que en ella, l'Imperi dona satisfacció a les demandes d'Espanya, i promet solemnement no torpedejar cap vaixell requisat pel Govern espanyol. No podem afirmar d'un modo rotund que així sigui, perque els informes que fins a nosaltres arriben, encara que procedeixen de persona digna de crèdit, se basen en notícies poc concretes. Pero no seria estrany que l'enutjós conflicte hispà-alemany rebés aquesta solució, la única acertada, lògica i amistosa per part d'Alemanya. Si es confirmen aquestes informacions, haurem arribat al moment de que será possible esperar una era de pau y, sobre tot, una era de dignificació espanyola enfront als bel·ligerants. Fem vots per que la contestació alemanya continga eixes satisfaccions que demana el Gabinet nacional.

I posats a escriure, farem de passada una pregunta.

«El País» d'ahir atribueix les vagues de Sevilla a maniobres estranyes. «El Socialista» d'anit confirma que ls organismes del partit no han intervingut per a res en la preparació ni en la direcció d'eixes

# BANC DE REUS

## de Descomptes i Préstams

Admetem en concepte de **DIPOSIT DE CUSTODIA** lliure de comissió de tota classe de títuls, cuidant del cobro dels respectius cupons al seu venciment.

Otorguem préstecs sobre valors de contractació corrent.

Rebem valors en compte corrent, franc de comissió, cuidant així mateix del cobro pels cupons i abonament en compte del seu producte mitjans avis.

Per a la custòdia dels valors posem una **cambrà acui-vaçada** posada a cobert de tot risc oferint les majors condicions de seguretat

itillers i Bienvillers, arribant fins a Avesnes, Bapaume i Listeres. En els flancs d'aquest mateix atac els anglesos s'han apoderat de Irles, avançant en direcció a Sepignees, i dominant la formidable resistència enemiga a Irles i l'est de Rihucoure. A l'esquerra del front de batalla, les divisions angleses i escoceses de la guardia combatiren sobre el front de Mory Crissilles i Neuville, arribant fins a Steeger i Dhendn sobre Cojeil, així com a les colines d'aquesta última vila, la xifra exacta de posicions capturades no es pot encara determinar.

Sobre el restant del front els atacs locals tenen lloc amb èxit. Al nord del Scarpe s'han apoderat d'una part de la línia alemanya del nord-est de Fampoux, així com de alguns presoners al nord del canal de la Bassée. A l'est i nord-est de Givenchi, han progressat sobre les posicions alemanyes amb un èxit complet. Tots els objectius han sigut alcançats havent-se capturat més de seixanta presoners. Durant la nit les patrulles britàniques han ocupat Neufberquin, on s'han trobat nombrosos alemanys morts. Les línies angleses han sigut avançades al nord de Bailleul en un front d'una milla, fent uns cinquanta presoners. Un contraatac intentat per l'enemic ha sigut rebutjat per les tropes britàniques.

### Els anglesos s'han apoderat de Bapaume

El corresponal de l'Agència Reuter en el front anglès telegrafia que els anglesos han entrat a Bapaume.

### F. PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç col·legiat

Arraval Sra. Agna, núm. 57

Valors - Cupons - Camvis - Giros

Compra venta de valors

Camvi de monedes i bitllets estrangers.

vagues. Persones arribades de Sevilla ens visitaren ahir per a confirmar-nos lo que «El País» i «El Socialista» asseguraven.

¿No podria el ministre de la Governació averiguar, clara i concretament, a quines mans estranyes se deu la preparació dels moviments perillosos de Sevilla? ¿No seria oportu recordar, que en temps de Romanones, s'observaren els mateixos símptomes d'intranquil·litat pública que s'observen ara?

## LA GUERRA

### L'avanc de les tropes angleses

Segons el comunicat oficial de la nit del dia 24, continua la batalla en el sector del nord del Somme. Les tropes britàniques exerceixen una fortíssima pressió sobre l'enemic, obligant-lo a retrocedir a pesar dels seus obstinats esforços i de l'arribada de nombrosos reforços al front enemic.

Han realitzat importants progressos sobre la quasi totalitat del front de batalla havent capturat nombrosos presoners i gran quantitat de material de tota classe.

Poc després de mitja nit les tropes australians atacaren a lo llarg de la vora nord del Somme i fent nombrosíssims presoners.

Continuant l'avanc i demostrant

una gran habilitat i iniciativa, han portat les línies enemigues vers la esquerra de les tropes angleses. Han fet nou progressos durant la nit al sud-est d'Albert, fent alguns centenars de presoners. En el centre i la dreta les tropes lleugeres britàniques i els batallons dels costats septentrionals de les forces angleses han avançat sobre l'antic camp de la batalla del Somme, de 1916, fins als voltants de la Boisselle, Owillors, de Ferre, de Mourquet, Thiepval i Grancourt, totes aquestes localitats, que's trobaven fortament defensades, han caigut en poder dels anglesos. Més de 2.000 presoners han sigut capturats. Els anglesos se troben dominant novament la cresta de Thiepval i avancen fins a l'est.

En el centre i l'esquerra, les tropes britàniques han mantingut contra els teutons un fort atac durant la jornada en els voltants de Miraumont, on l'enemic s'ha sostingut amb gran tenacitat, fins que la vila ha sigut progressivament abor-

dada per les columnes britàniques. Al nord d'aquesta vila, la divisió neozelandesa sobre el centre d'atac d'Agri en direcció a Bapaume, ha avançat amb gran decisió i irresistible empenta apoderant-se de les defenses del bosc de Lompert i capturant 400 presoners.

Continuà avançant amb gran decisió i valentia i s'apoderarà de Gre-

# DEL CERTAMEN DE LA AGRUPACIÓN HORACIO

## Despensa y escuela

Lema: En la escuela se encierra el problema de la regeneración de España  
(ACABAMENT)

Estamos faltos de maestros, no sabemos formarlos. El aspirante a maestro, salido con vocación de nuestras lóbregas escuelas, no halla en la Normal las enseñanzas que necesitaría para capacitarse en la tan difícil como delicada misión de cultivar rectamente la personalidad del niño. Hay un infranqueable abismo entre nuestra Normal y la escuela. En la Normal todo es teoría, estudio mecánico, rutina. En la escuela todo se vuelve actividad, ejercicio continuo. El normalista, al entrar en la escuela, debe echar a un lado una interminable serie de teorías pedantescas y dedicarse por completo al estudio del niño. El maestro, el buen maestro, no puede salir de la Escuela Normal; debe formarse estando continuamente en contacto con el niño, jugando con él, estudiando su carácter, su personalidad moral, para estimularle o corregirle con acierto. El maestro debe formarse en la escuela primaria, por la práctica, sin desdeñar por ello teorías que siempre podrán servirle a guisa de ensayo, en casos de incertidumbre o en casos anormales.

### IV

La regeneración de España ha de ser obra al mismo tiempo de los de arriba que de los de abajo. En el concierto de los pueblos son igualmente responsables las masas y sus conductores. Desgraciadamente, la masa popular española, a causa de su alejamiento de la cultura, está incapacitada para interesarse en nuestro despertar. Hoy, por hoy, la iniciativa, el ejemplo, la acumulación, han de partir de las altas esferas, de los gobiernos, cooperando a la labor de éstos todos los que por su

especial valor puedan arrastrar a los paralíticos.

Como medida primordial, indispensable, debe atenderse a la creación de las escuelas necesarias para que puedan concurrirlos aquellos millares de niños que vagan poco menos que abandonados por nuestras calles o por nuestros campos o por nuestras playas. Hay que demoler esos edificios escolares que claman a la Higiene y al buen gusto, y levantar escuelas en las que nuestros hijos hallen el bienestar y los cuidados que una buena educación exige. Y a estas escuelas debemos llevar maestros que no lo sean sólo por la posesión de un título, sino porque han vivido siempre junto al niño, porque son capaces de leer en él hasta los más recónditos pensamientos, los menores deseos, la voluntad misma.

La escuela ha sido la base de los grandes pueblos. Fichte en Alemania no cesa de predicar las excelencias de la escuela, y Alemania oye al filósofo. Horacio Maun en los Estados Unidos afirma que «un hombre no es hombre sino cuando ha sido educado» y los Estados Unidos no cejan en su propósito de convertirse en el país más civilizado del mundo. Rousseau, filósofo y pedagogo, revoluciona la vecina República, revoluciona la escuela con Montaigne y Francia se convierte en modelo de pueblos fuertes y libres. En España... ¡Ah!, en España, el gran Costa concibe su proyecto de reconstitución patria, le ofrece al Gobierno, a los partidos políticos, al pueblo, y muere con la amarga tristeza de verse rodeado de pecadores impenitentes, de voluntades aniquiladas, de cerebros que no piensan, de corazones insensibles... ¡Trabajo y cultura, despensa y escuela!

### V

«La escuela—dice Buisson—és la institución necesaria para estable-

cer la transición entre la familia y el Estado, para formar las generaciones nuevas, no a medida del azar, de los caprichos individuales o de las miras estrechas de la familia; sino en vista de la vida común ulterior y en razón de las necesidades de la sociedad. Tal sociedad, tal escuela, e inversamente. Tanto vale la escuela, tanto vale la sociedad que de ella sale. Para el individuo, representa la escuela un concurso ofrecido por la sociedad para hacer de él un hombre según el tipo que permite la civilización de su tiempo y de su país. Para la sociedad representa una medida de previsión y de utilidad pública; una garantía para el presente y para el porvenir, un instrumento de asimilación intelectual y moral sin el que una sociedad no tendría el mañana.

El problema de España es de cultura, es de escuelas. Cuando no haya en nuestra patria un solo niño falto de escuela y de maestro, habremos dado el más importante paso hacia nuestra regeneración. Extirpado el analfabetismo, cultivadas todas las inteligencias, abierto a todos los cerebros el acceso al parlante de las Ciencias y las Artes, arraigado en el corazón de nuestros compatriotas el amor al terruño que tiende a dignificarlo, a enaltecerlo, libres de falsas preocupaciones y de toda clase de prejuicios derivados de la ignorancia, no será España la nación raquítica y decadente de hoy, sino la rica, bella y fuerte de los gloriosos tiempos de Abderramán. Cuando la escuela cobije por igual a todos los futuros ciudadanos, cuando la educación no sea casi patrimonio exclusivo de una casta, nuestra España no llevará a Marruecos un ejército analfabeto incapaz de toda acción civilizadora, sino una comunidad de hombres libres que sólo aspirarán al perfeccionamiento de sus semejantes, obedezcan o no al mismo Jefe, hablen

o no el mismo idioma, se postren o no ante el mismo Dios. Cuando la escuela haya hablado al corazón y a la inteligencia a todos los españoles, no permanecerán yermos extensos territorios ni será el agricultor el paria de nuestra sociedad; desaparecerá su grosera ignorancia y desaparecerá con ella la rutina que le guía en la ejecución de todos sus trabajos. Y es que la escuela ejerce influencia en los actos de nuestra vida toda y lo que en la escuela se elabora, el trabajo que en ella se realiza, se convierte en intelectualidad, en moralidad, en riqueza material.

Porque la escuela hace obra de amor, porque la escuela afirma a la familia y la familia es la base de toda sociedad; porque la escuela es luz que combate y vence tinieblas horripilantes; porque la escuela es trabajo y el trabajo es riqueza y la riqueza es bienestar; porque a la escuela lo debe todo la Sociedad, hay que buscar en la escuela la base de nuestra regeneración. Y ello antes de emprender reformas de otra índole que no pueden ser eficaces sin una sólida cultura, sin estar dotados de un inagotable tesoro intelectual, físico y moral. La escuela es el único baluarte que puede detener a nuestro pueblo en su marcha desenfrenada hacia el caos.

BALDOMERO BULOT VILAR.

(Treball guanyador d'un accésit al premi d'En Joan Pich i Pon).

## Notes polítiques

### El rei i En Cambó

Es possible que a primers del mes de setembre el rei faci un viatge a Astúries acompanyat d'En Cambó.

El senyor Cambó aprofitarà la excursió per a enterar-se personalment del desenrotll de la indústria i de la intensificació de la producció en aquella zona.

### No hi ha caristia!

La societat de duenyos de tendes de comestibles «La Unica», de Madrid, ha publicat un escrit dirigit a l'alcalde, dient que des de que esclatà la guerra s'ha despertat en grau tal l'ambició dels grans productors i acaparadors d'articles de primera necessitat, que's cotitzen a preus inverossímils, fent que l'elevat preu no obeeixi a l'escassetat de les collites, anunciant se ja preus verdaderament fabulosos a pesar de l'abundància d'elles, que permetria vendre'ls a preus quasi normals.

Entre els articles de preu escandalós se destaca la sucre.

Els firmants demanen a l'alcalde que prengui mesures per a evitar que es venguin els articles a preu tan elevat, i poden posar-se a l'alcanc de les forces econòmiques del consumidor.

### Els empleats

El director general de Primera ensenyança, referint-se al projecte de llei de millores als empleats, ha dit:

Tres aspectes de l'assumpte foren sotmesos a l'estudi de la Comissió: donar forma a l'adaptació de la llei, norma general per a la confecció de les plantilles i adaptació de la llei als cossos especials.

Afirmà que aquesta labor estarà terminada abans del 31 del corrent, en que termina el plaç.

### Una protesta

L'Associació General de Ramaders, en vista de la passivitat del Govern en quant es refereix a la exportació del bestiar i pinsos, ha dirigit al Comissari general d'Abastos una comunicació de protesta, que firma el duc de Bailén.

### Bueno!

Coincidint amb el centenari de Covadonga, del 11 al 15 de setembre, continuarà a Oviedo l'assemblea maurista iniciada a Madrid.

Se tractarà de punts referents a política internacional, a l'acció de

Espanya al Marroc, a la funció pedagògica, etc.

Total... perdre el temps.

### En Domingo i En Márquez

El «Correo Español» diu que En Marcell Domingo ha manifestat, parlant de l'ex coronel Márquez, que no veu en ell la força militar, puix no se li haurien apropiat si l'haguessin considerat com representant de l'organisme armat.

Respecte del Govern digué que la seva acció és molt difícil, perquè lo mateix per als assumptes interiors que per als exteriors, necessita solucions radicals i per a aquestes solucions li falta opinió a Espanya i autoritat a fora d'ella.

Avui més que mai governen els que no deuen governar; per això ha perdut el Govern la opinió que tingué al principi.

Digué que la cridada dels regionalistes al Poder ha significat una prova de la desorientació per a elegir als homes que han d'exercir el Poder.

Terminà manifestant que la política dels homes de la Lliga és danyosa per a Espanya i danyosa per a Catalunya.

### En Fabra Ribas

Ha arribat a Madrid el conegut socialista i compatriota nostre En Fabra Ribas.

A les poques hores sortí cap a San Sebastián i París.

Després anirà a Burdeus, on embarcarà per a dirigir-se als Estats Units, Cuba i Mèxic, a l'objecte de posar-se en relació amb els socialistes d'aquells països.

## L'afer Brabo Portillo

### La coartada de la falsificació

A les sis d'ans d'ahir tarda foren posats en llibertat Tomás Bernardi i Marián Conde, pel jutge del districte del Sur don Víctor G. de Echavarrri.

La nova fou comunicada als pe-

# SASTRERIA i NOVETATS

## ENRIC CAMALLONGA

### PRÓXIMA OBERTURA :: Appaval Sta. Agna, 4-REUS

riodistes per l'oficial de guàrdia de la Presó celular.

Per ésser dia festiu no fou possible als periodistes barcelonins averiguar les diligències que s'practicaren, ni els motius pels quals es deixà sense efecte la presó que sofrien els detinguts.

La notícia circulà amb rapidesa per la ciutat comtal, havent-se comentat amb elogi l'actitut del senyor González de Echávarri. Se comentà vivament el fracàs de l'advocat senyor Degollada, defensor de Brabo Fortillo.

La coartada de la falsificació ha fracassat.

## SECCIO OFICIAL

### Registre Civil

INSCRIPCIONS DEL DIA 24 D'AGOST  
**NAIXEMENTS**

Pilar Urpi Bosch.—Carme Fuguet Solé.—Cándida Gras Aguilá.—María Assumpció Baró Rius.—Francisca González Espadas.—Agneta Ferragut Clares.

### DEFUNCIONS

María Caparó Boleda, 60 anys, Pi i Margall, 7.—Jaume Monné Argilaga, 2 anys, Carme baix, 23.—Antonía Figuerola Voltas, 72 anys, Aguilá, 20.—Domenec Pober Muñoz, 30 anys, Hospital civil.

### MATRIMONIS

Anton Vallverdú Cavallé, amb Serafina Magriñá Cros.—Angel Trillás Sardá, amb Mercè Miquel Llauro.

## Junta d'Obres del Pantán de Riudecanyes

Autoritzada aquesta Junta d'Obres per a enagenar doscents motllos ovalats, de 90 centimetres de diàmetre màxim, de xapa de cer Mart in Siemens, de dos milimetres de gruix i un metre de llargada; setze motllos de xapa cilíndrics de 90 centimetres de diàmetre i un metre de llargada; i uns dos mil quilograms de ferro vell; ha acordat vendre dits materials, junts o per separat, en pública subasta que se celebrarà el dia 2 de setembre pròxim, a les dotze, en les Oficines d'aquesta Junta.

Les condicions están de manifest en les Oficines i els materials a Riudecanyes, als magatzems del Pantán Reus 21 d'agost de 1918.—P. A. de la J.—E. secretari, E. Aguadé Parés. B. V.—El president, Pascual.

## Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

### Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15	
Baròmetre corregit a 0°.	750.3	750.3	
TERMÓMETRE	Màxima Sol. . . . .	35.7	
	Ombra . . . . .	29.7	
TERMÓMETRE	Mínima Sol. . . . .	21.0	
	Ombra . . . . .	21.0	
PSICRÓMETRE	Termòmetre sec. . . . .	27.7	28.0
	Idem humit. . . . .	22.3	22.8
Humitat relativa de l'aire.	62.3	64.8	
Tensió del vapor aqüos. . . . .	17.3	18.0	
ANEMÓ	Direcció del vent.	Calma	S
METRE	Velocitat del vent.	144	116
Pluviòmetre. . . . .			
Evaporímetre. . . . .	6.5	2.2	
Estat del cel. . . . .	Núvol	Núvol	

D. Joaquim Montagut Segarra ha sol·licitat permís per a traslladar al Passeig de Sunyer sense número i troç de dit passeig comprès entre la carretera d'Alcolea i passeig de Mata, la seva indústria de serrar fustes, composta d'un aparell mogut per un motor elèctric de cinc cavalls de potencia, quina instal·lació funcionava en el carrer del Bisbe Grau. L'Alcaldia ha acordat publicar-ho a fi de que les persones interessades puguin presentar ses reclamacions, durant el plaç de deu dies.

Per no haver-los sigut concedit l'aument de jornal que sol·licitaren, el passat divendres se declararen en vaga 4 peons de la fundició de F. Vilá.

A petició de varis veïns de Barcelona, s'ha concedit autorització per a establir un vedat de caça a la illa de Buda.

Per l'Alcaldia s'ha publicat un edicte amb la circular del governador civil de la provincia que ordena als alcaldes li remetin relacions triplicades de les declaracions que hagin fet els culliters de cereals; i a l'efecte recorda an aquests l'obligació que tenen de presentar dites relacions.

Ahir sortiren per a Barcelona el president i el secretari del Col·legi

Farmacéutic provincial, iniciador de l'idea de mancomunar-se tots els farmacéutics de Catalunya, havent-se encarregat de portar a cap la realització del projecte el Col·legi de Barcelona.

## Eugeni Mata Pons

REPRESENTACIONS  
SEGURS MARÍTIMS

Carnicerías Velles, 5 i 7 (Tel. 366) REUS

A la taula d'anuncis dels baixos de Cà la Vila s'hi ha fixat un edicte del cap de la Comissió comprovadora de l'avanç catastral, assabentant als propietaris que pel personal afecte an aquella Comissió es procedirà a la visita i comprovació de les finques enclavades en els carrers que enumera.

S'ha de cridar l'atenció del ministre d'Hisenda sobre la péssima elaboració de les cerilles que serveix al públic la companyia que disfruta d'aquest monopoli.

La major part de cerilles d'una capsia son inútils per manca de fósfor i les que en tenen ofereixen al consumidor el perill de cremadures a les mans o a la roba al saltar pel·lícules de la barreja fosfórica.

## Gei SANO (Joaquima)

és el més recomanat per sa puresa. DIPOSIT Plaça de Catalunya, número 7.—Reus.

En el mont propietat de l'Estat, denominat «Umbria», situat en terme d'Ulldemolins, un violent incendi, que ha durat 34 hores, ha destruït quaranta hectàries de terreny, calculant-se les pèrdues en 4.000 pessetes.

El sinistre es considera casual.

## DEPENDENT D'ESCRITORI

S'ofereix per a tot el dia o per hores.—Informes en aquesta impremta.

La Direcció general d'Agricultura, mines i monts anuncia un concurs per a proveir una vacant d'oficial de segona classe, enginyer de mines, amb l'haber anyal de 3.000 pessetes i 1.000 de gratificació, afecte al servei d'inspecció de l'impost de mines.

El passat dissabte, el tren correu de Barcelona arrollà prop de Vilafranca del Panadés a Josep Burnat, destrozant-li una cama i causant-li varies lesions al cap. El seu estat és greu.

## LA CASA BUFILL

Plaça de la Constitució, ven sucre de canya de Cuba, superior, a 70 céntims la lliura de 400 grams.

Durant l'última setmana s'han exportat pel port de Tarragona 565 bocois, 47 mitjos i 20 barrils de vi; 250 sacs d'avella en gra i 3 en closca i 5 bidons d'oli.

En el ministeri d'Estat han comunicat que el dia 20 últim fou firmada l'escriptura d'entrega als hereders del mestre Granados de l'indemnització de 666.000 pessetes concedides per Alemanya.

## Jaume Simó i Bofarull

ADVOCAT DELS IL·LITRES, COL·LEGIIS DE REUS I TARRAGONA

Despatx: Robuster, 28, ent., de 11 a 12 i de 16 a 18

En el Govern civil s'ha rebut un telegrama del comissari general d'Abastos, participant que s troba pròxim a arribar al port de Tarragona el vapor «Bartolo», que desembarcarà allí 1.387 tonelles de blat argentí.

## SECCIO COMERCIAL

### CANVIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA SINDICAL DEL COL·LEGI DE CORREDORS DE COMERÇ DE LA PLAÇA DE REUS

### VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal pessetes	Operacions
440	Gas Reusense.	250
525	Industrial Harinera	400
660	Banco de Reus de Descuentos i préstamos.	500
500	Obligacions Electra Reusense.	500
25	Companyia Reusen- se de Tramvies, S. A.	250
200	Idem id., Serie B.	500
400	Electra Reusense.	500
2600	Institut P. Mata.	2500
560	Institut P. Mata.	500
150	Empresa Hidrolórica	125
525	Obligacions Manicomio Reusense.	500
725	Carburos de Teruel.	500
200	Pantán de Riudeca- nves.	50

### Companyia Reusense de Tramvies

Servei de trens que regeix des del 14 de Juliol de 1918

Sortides de Reus (Arrabal Robuster)	Sortides de Salou
Tren 24 a les 6'50	Tren 23 a les 7'40
" 26 " 8'25	" 25 " 9'20
" 2 " 10'25	" 11 " 11'20
" 12 " 15'15	" 1 " 16'10
" 36 " 17'05	" 35 " 18'40
" 38 " 19'20	" 37 " 20'05

Extraordinaris en els dies festius

" 25 " 11'15	" 27 " 12'10
" 32 " 16'05	

PREUS: Bitllet ordinari 0'75 ptes. Bitllet d'anada i tornada 1'05 Id. per a nois de 3 a 7 anys 0'60

Tarifa especial núm. 4, de bitllets d'anada i tornada a 0'60 ptes.

S'expedeixen aquests bitllets per als trens que surten de Reus fins a les 6'50, i son vàlids per al retorn fins al que surt de Salou a les 16'10. Els dies festius se n'expedirán fins al tren de les 11'15, i servirán per al retorn fins al de les 18'40.

### Linia de Valencia

Surten de Salou per a Valencia 6'21, 9'18, 0'02, 18'02 (fins a Benicarló). Arriben a Salou de Valencia 4'19, 8'32, 18'36, 0'35 (desde Benicarló).

IMP. SANJUAN - REUS

# Gran Hotel - Restaurant

## de LONDRES

### HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà : : Habitacions amb banys, dutxes i telèfon

## PATHEFONO

Màquina parlant la més econòmica. El diafragma PATHE canta sense agulla. Grandios assortit en discs dobles.

**Magatzems Gisbert**

Plaça Constitució i Reus  
(al costat de la casa Bofill)

## La Hidràulica Reusense

de EMILI AULES

Extens assortit en Mosàics hidràulics  
PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms Reus

## Fàbregas i Recasens

**BANQUERS**

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Giro

Rambla dels Estudis, 4 Barcelona

TELÈFONS A 2248 i A 3453

## Els cafès GIL

SON. Els de més fortalesa.  
SON. Els de més aroma.

Carrer Melge Fortuny, 3 (davant La Fleca)-Reus

# DISPONIBLE

## Manufactura General de Goma i Amianto

**BLASI, SAGUÉ i PALLÀS**

Despatx: Passeig de Sant Joan, 4.-Barcelona  
Fàbrica: Roger de Flor, 170 a 176.-Barcelona

Articles per a la Indústria, Maquinària, Búscar, Viticultura, Electricitat, Ortopèdia, Cirurgia, Jugueteria, Sport, etc., etc.—Fabricació de Cánules de Ebointa, amb patent per 20 anys.—Especialitat en el recobert de goma i ebointa de cilindres de ferro per a totes les indústries.—Execució de peces de goma segons dibuix o model.—Borses o bufetes de goma per al gel.

Representant a Reus: Agustí Esteve, Major, 15

## El cas més senzill de TOS

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions tranzitòries constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

### Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el millor que pot recomenar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats

**Calma la tos ràpidament,** estava el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

## Litinoïdes Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

### RIQUÍSSIMA AIGUA DE TAULA

Exigiu sempre el nom LITINOÏDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsas de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes,

UN PAQUET SOL 10 CÈNTIMS

## El Reconstituent millor

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

### L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensables per a totes aquelles persones convalents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, entortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

**FARMACIA SERRA** - Arraval Sta. Agna, n.º 80 - **REUS**

Sense aquesta marca



aparell **NO** és un Gramòfon  
= CATALEGS GRATIS =

## Companyia del Gramòfon S. A. ESPANYOLA

Èxit colossal dels célebres artistes

**TITTA RUFO I CARUSO**  
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑÀ** - Carrer Major, 22 - Despatx: 24, pral. - **REUS**

Dipòsit de Relotgeria. - Relotges de butxaca i Despertadors des de 2'90 p.

### JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA  
**BARCELONA**  
Bou de la Plaça Nova, 16  
Passeig de Gracia, 62 (Colmado)  
Hospital, 4 (Estanc).

**REUS**  
Güell i Mercader, (Hostalets), 22.  
Teléfon 359  
Arraval Santa Agna, 5.

TINTORERIA de

### Manuel Cibiach

Se renta i tenyeix tota classe de roba. - S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7

REUS

### A. Terrafeta i de Barberá

Comissions Representacions

Arraval Robuster, 38, 1.ª Reus

### Taller de Cerralleria d'obres

**JOAN ADSERÁ CAMPS**  
Carrer d'Alegre, 17. - REUS  
Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagá, de Barcelona, i reparació de les matèixes.

### Fàbrica de Capses de Cartró

**ENRIC VIDAL**

Carrer Galí, 4

REUS

### Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA  
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37

REUS

### Esteve Massagué

Comissions-Representacions

St. Llorens, 8, 3.ª REUS

### V E N D A

Per retirar-se el seu duenyó es ven el CENTRE DE SUSCRIPCIONS instal·lat a l'arraval baix de Jesús, 6. m Ferriñores dirigir-se a Josep Sans.

### JOAN PUJOL

Recader de Reus a Barcelona

Arraval alt Jesús, REUS